

[H. C. Toft.]

Når hr. Glistrup giver udtryk for, at valgloven på mange områder er uklar — og også andre har været inde på tanker om at ændre valgloven — så er det konservative folkeparti ikke fremmed heroverfor og vil meget gerne medvirke til i udvalget at klargøre loven; dér får vi måske en god bistand af hr. Glistrups synspunkter.

Poul Boeg (CD):

Hr. Glistrup nævnte under sit dramatiske indlæg, at alle andre partier udviklede sig på den stik modsatte måde af den, på hvilken fremskridtspartiet udvikler sig, nemlig: først var man lille, og så blev man stor. Heraf udleder jeg altså, at hr. Glistrup mener om fremskridtspartiet, at først er det stort, og så bliver det lille.

Jeg taler i øvrigt her på centrum-demokraternes vegne, men jeg vil godt lige indledningsvis præcisere, at vi har haft en drøftelse af denne sag i gruppen, og vi er kommet til det resultat, at der her er tale om et så specielt anliggende, at der ikke er grund til at lægge en linje for partiet som sådan. Vi har inden for partiet en delt opfattelse, idet ca. 2/3 af gruppen er for ophævelse af spærrereglen, og det er altså på denne del af gruppens vegne, jeg taler.

Det er blevet sagt i flere indlæg her, at der var ikke nogen grund til at ophæve spærrereglen; for nu havde man jo fået så og så mange partier ind. Det forekommer mig at være en helt misforstået måde at angribe dette problem på. Det er jo ikke et spørgsmål om, hvor mange partier der tilfældigvis i en given periode sidder i tinget, det er et spørgsmål om et princip og om en idé.

Der kan anføres vægtige argumenter til støtte for at ophæve spærrereglen, argumenter, som bl. a. blev fremstillet af fremskridtspartiets repræsentant, og som jeg derfor ikke skal gå ind på i enkeltheder, men som jeg blót gerne for sammenhængens skyld lige vil skitsere igen. For det første — og som det vigtigste — at det er i fundamental strid med selve demokratiets idé at have en sådan regel. Dernæst, at den synes vanskeligt forenelig med den regel, der er givet ved grundlovens § 31 om en ligelig repræsentation. For det tredje, at det synes urimeligt at forære de store partier det gråtis argument, som de kører på under enhver

valgkamp, nemlig frygten for spild af stemmer. For det fjerde det, som vi også hørte, nemlig at ikke alene kan partier derved blive berøvet mandater, de skulle have, hvis fordelingen var helt efter forholdstalsprincippet, men disse mandater går oven i købet til andre partier.

Sammenfattende vil jeg derfor sige, at jeg finder, at denne regel i valgloven er lidet klædelig for dansk demokrati og viser en mangel på respekt for anderledes tænkende.

Dernæst vil jeg gerne vende mig til de argumenter, som fortrinsvis bliver fremført til støtte for denne spærreregul. Det er navnlig to argumenter, man her hører; vi hørte dem bl. a. fra socialdemokratisk side. Det første kan sammenfattes i ét ord og bliver ofte sammenfattet i ét ord, nemlig Weimarrepublikken. Weimarrepublikken trækker man frem nærmest som en trylleformular, og så regner man med, at den skal overflødiggøre argumenter, den skal besejre modstandere, og den skal lamme tankevirksomhed. Forholdet er imidlertid det, at det, som dér påstås, nemlig at folkestyret ikke skulle være arbejdsdygtigt, hvis man ikke havde en spærreregul, er der ikke ført nogen som helst form for et bevis for, og det forekommer mig, at de, der påstår dette, dog i hvert fald på en eller anden måde skulle sandsynliggøre det. Jeg har for mit vedkommende ikke mærket noget til, at folkestyret har taget skade af, at vi ved sidste valg fik fordoblet antallet af partier her i tinget. Det forekommer mig derfor, at vi her står over for et af de tilfælde, man alt for ofte støder på, nemlig at argumenter er noget, man laver. Man vælger sig et standpunkt, som man finder opportunt, og efter at have valgt dette standpunkt konstruerer man de argumenter, som passer til dette standpunkt.

Dernæst et andet hovedargument, som man ofte hører, og som vi også hørte her fra hr. Tastesens side, nemlig dette at man sammenligner med, hvad der gælder andre steder. Ja, det er da et vidunderligt argument. Jeg forstår det sådan, at tankegangen er noget i retning af følgende: vi må konstatere, at vi efter den danske grundlov har en uretfærdig ordning; derefter konstaterer vi, at der er andre lande, f. eks. Tyskland, der også har en uretfærdig ordning, og derefter lægger vi disse to uretfærdigheder sammen, og så får vi det facit, at så har vi konstrue-